

(Varmeforsyning)

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

*Klagers og kommunens identitet er anonymiseret.***3. april 2007**

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

KLAGE FRA	[klager] over
AFGØRELSE FRA	[X] kommune af 26. april 2006
OM	Afslag på ansøgning om dispensation fra elopvarmningsforbud for [ejendommen] samt afgørelser fra [X] Kommune om aktindsigt fra den 22. december 2003, 6. oktober 2004, 12. november 2004 og 15. februar 2005.

NÆVNETS	Nævnnsformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN-	Fhv. direktør, cand.polyt. H.C. Mortensen
SÆTNING	Direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen
I SAGEN	

NÆVNETS	[X] Kommunes afgørelse af 26. april 2005 hjemvises.
AFGØRELSE	[X] Kommunes afgørelser vedrørende aktindsigt af 22. december 2003, 6. oktober 2004, 12. november 2004 og 15. februar 2005 stadfæstes.

[Klager] har tidligere ved brev af 8. marts 2003 klaget over [X] Kommunes afgørelse af 19. februar 2003, hvorved kommunen gav afslag på [klager]s ansøgning om tilladelse til at installere elvarme i ejendommen med henvisning til, at kommunen efter pålæg fra Energiministeren havde nedlagt forbud mod etablering af elopvarmning. Energiklagenævnet ophævede den 21. juli 2004 (j.nr. X) kommunens afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling, idet Energiklagenævnet fandt, at afgørelsen led af en grundlæggende mangel, da kommunen ikke havde foretaget en konkret vurdering af, hvorvidt [klager]s centralvarmeanlæg som påstået ikke fungerede, og i så fald om [klager] ville blive påført en uforholdsmæssig stor udgift, såfremt der skulle indlægges varmerør på ny.

[X] Kommune traf herefter fornyet afgørelse den 26. april 2005, hvorved kommunen meddelte afslag på en ansøgning om dispensation fra et elopvarmningsforbud for ejendommen. [Klager] har ved brev af 29. april 2005 klaget til Energiklagenævnet over denne afgørelse. [Klager] har endvidere klaget over [X] Kommunes afgørelser af 22. december 2003, 6. oktober 2004, 12. november 2004 og 15. februar 2005 vedrørende aktindsigt.

[X] Kommune er efter kommunalreformen den 1. januar 2007 nedlagt og hedder nu [X] Kommune.

Sagen drejer sig om, hvorvidt [klager] kan få tilladelse til at etablere el-opvarmning i sin ejendom, som opvarmes med oliefyr, bortset fra brugsvand, der opvarmes med el.

3. april 2007
J.nr.: 21-379
Eksp.nr.: 29849
NSL-EKN

Sagen drejer sig endvidere om [X] Kommunes afgørelser af 22. december 2003, 6. oktober 2004, 12. november 2004 og 15. februar 2005 om aktindsigt i dokumenter vedrørende [klager]s bygningssag og varmforsyningssag.

Side 2 af 20

[Klager] gør til støtte for klagen navnlig gældende at:

- det bliver uforholdsmæssigt dyrt at reparere varmeinstallationen,
- [X] Kommunes oplysning om omkostning ved at afhjælpe problemet med varmeinstallationen hviler på et forkert grundlag,
- den af [X] Kommune forudsatte løsning er bygningsmæssig uhensigtsmæssig.

Sagsfremstilling

Vedrørende [klager]s klage over afslag på dispensation fra el-opvarmningsforbudet fremgår det nærmere af sagens akter,

- at [klager] i januar 2003 telefonisk henvender sig til [X] Kommune med forespørgsel om muligheden for at etablere elvarme i ejendommen. Hun opfatter kommunens telefoniske besvarelse som en bekræftelse på, at hun kan etablere elvarme,
- at [X] Kommune ved brev af 17. januar 2003 besvarer [klager]s telefoniske henvendelse med oplysninger om, at der er el-opvarmningsforbud i området,
- at [klager] telefonisk klager til kommunen over denne skriftlige besvarelse,
- at [X] Kommune ved brev af 20. januar 2003 vejleder [klager] om muligheden for at søge dispensation fra el-opvarmningsforbudet. Samtidig

oplyser kommunen, at kommunens holdning er, at der ikke kan meddeles dispensation fra elopvarmningsforbudet,

at [klager] ved brev af 2. februar 2003 ansøger [X] Kommune om dispensation fra forbud mod etablering af elopvarmning,

at [X] Kommune ved brev af 19. februar 2003 meddeler [klager) afslag på ansøgning om dispensation fra el-opvarmningsforbudet,

at [klager] ved brev af 8. marts 2003 klager til Energiklagenævnet over [X]s Kommunes afgørelse af 19. februar 2003,

at Energiklagenævnet ved afgørelse af 21. juli 2004 (j.nr. 21-126) ophæver og hjemviser [X] Kommunes afgørelse af 19. februar 2003, idet der i [X] Kommunes afgørelse ikke er *"... indgået en konkret vurdering af, hvorvidt klagerens centralvarmeanlæg som påstået ikke fungerer, og i så fald om klageren vil påføres en uforholdsmæssig stor udgift, såfremt der skal indlægges varmerør på ny..."*,

at [X] Kommune ved brev af 22. juli 2004 anmoder [klager] om at fremsende et overslag/tilbud på istandsættelse af hendes varmeinstallation udarbejdet af en VVS-installatør. Formålet hermed er, at kommunen på baggrund af Energiklagenævnets afgørelse af 21. juli 2004 skal tage stilling til nye aspekter i dispensationssagen,

at [klager] ved brev af 26. juli 2004 meddeler [X] Kommune,

at Anders Clausen fra [X] Kommune allerede i januar og februar 2003 telefonisk blev oplyst om problemerne og behovet i ejendommen,

at [klager] ud fra et moralsk og etisk synspunkt ikke vil bede en håndværker om at udarbejde et skriftligt tilbud på et arbejde, som mundtligt er dokumenteret, og som ikke skal iværksættes,

at der ikke vil fremkomme nye oplysninger,

at [klager] forstår et sådant overslag som *"...en rapport, udarbejdet af en uvildig syn- og skønsmand, anerkendt ved Retten, og som betales for, af [X] Kommune ..."*,

at [X] Kommune bedes bekræfte, at kommunen afholder omkostningerne i forbindelse hermed,

at [X] Kommune ved brev af 12. november 2004 meddeler [klager], at det er kommunes opfattelse, at *"...det er ansøgeren der er forpligtiget til at fremskaffe oplysninger til belysning af ansøgningen. Såfremt der opkræves betaling for indhentning af disse tilbud, er betalingen kommunen uvedkommende..."* samt, at [X] Kommune opfordrer [klager] til at få udarbejdet et overslag eller tilbud på reparation af hendes varmeinstallation,

at [klager] ved brev af 25. november 2004 afviser at fremsende [X] Kommune informationer, idet disse allerede må være kommunen i hænde i form af notater fra 10 telefonsamtaler vedrørende tekniske komplikationer og økonomiske forhold forbundet med varmeinstal-

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 3 af 20

- lationen foretaget i januar måned 2003 mellem [klager] og Teknisk Forvaltning i [X] Kommune,
- at [X] kommune den 15. februar 2005 oplyser [klager] om, at der ikke foreligger notater vedrørende hendes telefonopkald, idet det ikke er normalt, at der tages notat ved alle telefoniske henvendelser til kommunen,
- at [X] Kommune ved telefonisk henvendelse til [X] Blikkenslagerforretning indhenter overslag på etablering af nye varmerør til forsyning af eksisterende radiatorer i ejendommen. Ved ledningsfremføring skjult i fodpaneler, således at der ikke skal ske opbrydning af gulve eller lignende, har VVS-installatøren – uden at besigtige ejendommen – anslået, at dette vil medføre en udgift på cirka kr. 20.000,
- at [X] Kommune ved brev af 26. april 2005 meddeler [klager] afslag på ansøgning om dispensation fra elopvarmningsforbudet. Begrundelsen herfor er, at en udgift på cirka kr. 20.000 ikke er unormal til vedligeholdelse på et varmeanlæg i en ejendom, der er 45 år gammel,
- at [klager] den 29. april 2005 klager til Energiklagenævnet over [X] Kommunes afgørelse af 26. april 2005 samt over kommunens afgørelser af 22. december 2003, 6. oktober 2004 og 15. februar 2005 om aktindsigt.

3. april 2007
J.nr.: 21-379
Eksp.nr.: 29849
NSL-EKN

Side 4 af 20

Vedrørende [klager]s klage over [X] Kommunes afgørelser om aktindsigt fremgår det nærmere af sagens akter,

- at [klager] den 24. juli 2003 anmoder [X] kommune om aktindsigt,
- at [X] Kommune den 22. december 2003 med henvisning til [klager]s "...brev af 30. november..." til [X] Kommune meddeler [klager], at kommunen tilsender [klager] kopi af hele materialet i ejendomsmappen. [X] Kommune oplyser, at de ønskede tegninger og byggetilladelser fra 1959 og de øvrige nævnte dokumenter fra dengang ikke findes i [X] Kommunes arkiv,
- at [klager] ved brev den 17. februar 2004 oplyser Energiklagenævnet om, at hun den 24. juli 2003 anmodede [X] Kommune om kopi af tegninger vedrørende hendes ejendom, herunder bygningerne samt ejendommens forsyningsinstallationer (stikledninger til vand og el m.v.) og deres placering,
- at [klager] ved brev den 26. juli 2004 anmoder [X] Kommune om at fremsende kopi af ejendommens bygningssag med tegninger m.v. til brug for syn- og skønsforretning,
- at [klager] ved brev af 3. oktober 2004 overfor Energiklagenævnet anfører, at [X] Kommune ikke har imødekommet hendes anmodning om aktindsigt og at hun derfor ikke kan varetage sine interesser. Hun

- anfører, at dette er udtryk for, at kommunen ikke ønsker at behandle sagen og hun beder nævnet om at gøre det,
- at [X] Kommune den 6. oktober 2004 ved brev anfører ”...at De udbeder Dem tegningsmateriale samt beskrivelser over ejendommen. Der forefindes ikke tegninger eller beskrivelser fra husets opførelse, hos [X] Kommune. Øvrige tegninger m.v. er tilsendt Dem i forbindelse med sag vedr. vandforsyning...”,
- at Energiklagenævnet den 7. oktober 2004 som svar på [klager]s brev af 3. oktober 2004 skriver til [klager], at hvis [X] Kommune har givet hende afslag på aktindsigt i dokumenter, der er nødvendige for, at hun kan varetage sine interesser i den af Energiklagenævnet hjemvi-ste sag, kan denne afgørelse påklages til Energiklagenævnet,
- at [klager] ved brev af 11. oktober 2004 meddeler [X] Kommune, at tegningerne må være bortkommet, og at kommunen må finde dem og fremsende dem til hende i kopi. [Klager] anfører endvidere, at hun ikke fra [X] Kommune i sagen vedrørende vandforsyning har modtaget tegninger vedrørende ejendommens bygningssag,
- at [klager] ved brev af 9. november 2004 til Energiklagenævnet oplyser, at ...”Teknisk Forvaltning ved [X] Kommune, nægter akteindsigt i byggesagsakter m.v., med henvisning til, at disse er bortkommet, ligesom det åbenbart er tilfældet med det manglende notat fra 1999, hvor undertegnede fik tilladelse til at installere el-varme...”. [Klager] anmoder på den baggrund Energiklagenævnet om at genbehandle sagen samt være hende ”...behjælpelig med fremskaffelse af de bilag undertegnede har fremsat ønske om at modtage i kopi overfor [X] Kommunes Teknisk Forvaltning, men hvor forvaltningen ikke har imødekommet ønsket om akteindsigt...”,
- at Energiklagenævnet den 11. november 2004 på baggrund af brev af 9. november 2004 fra [klager] oplyser hende om, at [X] Kommune mundtligt dags dato har oplyst nævnet om, at et svar på hendes anmodning om aktindsigt er på vej,
- at [X] Kommune ved brev af 12. november 2004 imødekommer [klager]s anmodning om aktindsigt, idet den fremsender kopi af samtlige dokumenter fra hendes ejendoms bygningssagsmappe (121 ark). Kommunen oplyser i den forbindelse, at der ikke forefindes nævneværdigt tegningsmateriale på ejendommen, hvilket er meget almindeligt for ejendomme opført før 1970,
- at [klager] den 25. november 2004 oplyser [X] Kommune om, at hun har gennemgået de fremsendte papirer, og at hun ikke kunne se, at hun havde modtaget kopi af de notatark, der bør ligge i ejendommens sagsmappe vedrørende 10 telefonkontakter mellem hende og [X] Kommune i perioden fra den 10. til den 21. januar 2003. Endvidere oplyser [klager], at hun ikke har modtaget notat vedrørende

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 5 af 20

- kommune-nens tilsagn om installation af elvarme fra 1999. [Klager] anmoder endvidere i samme brev [X] Kommune om fuld aktindsigt i alle ejendommens akter, attester, tegninger m.v., herunder notat fra 1999, hvor [X] Kommune gav tilladelse til dispensation fra elopvarmnings-forbudet og journalnotater vedrørende [klager]s kontakter til kommune-nens tekniske forvaltning,
- at [klager] ved brev af 18. januar 2005 blandt andet oplyser til Energiklagenævnet, at [X] Kommune fortsat ikke har fremsendt ejendommens bygningssag med angivelse af rørføringer og ledningsdiagrammer samt diverse attester, der ellers er henvist til fra kommunens side i forbindelse med opkrævninger og afgørelser i perioden fra 1974 til den 18. januar 2005. [Klager] anmoder Energiklagenævnet om at genbehandle sagen, idet kommunen *"...åbenbart ikke genbehandler sagen, sådan som Energiklagenævnet udbad sig det, ved hjemvisning af sagen til kommunen..."*,
- at [X] Kommune den 15. februar 2005 konstaterer, at [klager] har anmodet om, at *"...alle papirer vedr. deres ejendom fremsendes til Dem. Jeg har kopieret samtlige akter i byggesagsmappen til Dem. Denne sag arkiveres under varmemforsyning og ønsker De kopier af denne sag, skal jeg gerne fremsende disse på Deres forlangende. Jeg kan oplyse at der ikke foreligger notater vedr. Deres telefon opkald. Det er ikke normalt at der tages telefon notat ved alle henvendelser til kommune-nen..."*,
- at Energiklagenævnet ved brev af 16. februar 2005 svarer [klager] på hendes brev af 18. januar 2005, idet nævnet oplyser hende om, at [X] Kommunen den 14. februar 2005 har oplyst nævnet om, at kommune stadig behandler hendes ansøgning om dispensation fra elopvarmningsforbudet, og at kommunen ligeledes ville svare på hendes fornyede anmodning om aktindsigt. Nævnet oplyser, at det behandler klager over afgørelser truffet efter varmemforsyningsloven og at det derfor ikke kan behandle [klager]s sag, før der foreligger en påklaget afgørelse fra [X] Kommune.

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 6 af 20

Den påklagede afgørelse

Fra [X] Kommunes afgørelse af 26. april 2005 citeres:

"[...]

Teknisk Forvaltning [har] opfordret Dem til at fremkomme med et overslag på en reparation af varme anlægget, hvilket De ud fra et moralsk og etisk synspunkt ikke har ønsket, at anmode en håndværker om, når arbejdet ikke skal iværksættes.

For at have det bedst mulige grundlag for Teknisk Forvaltnings behandling af din ansøgning, har Teknisk Forvaltning anmodet

en autoriseret installatør om at give et overslag på udskiftning af varmforsynings rør en ejendom på ca. 100 m2.

[...]

Begrundelse for afslaget:

Ejendommen er opført i 1959, og har siden været opvarmet med et vandbåret anlæg (radiatorer)bortset fra el-opvarmet brugsvand.

Ejendommen er beliggende i varmeplan område 43, hvor der er meddelt el-varmeforbud.

Elvarmeforbudet er etableret med baggrund i Lov om varmforsyning § 14, stk. 2, i forbindelse med gennemførelse af varmeplanlægning for Smidstrup by.

Da De som tidligere nævnt, ikke har ønsket, at fremkomme med et overslag på reparation af Deres varmeanlæg, har Teknisk Forvaltning indhentet overslag på etablering af nye varmerør til forsyning af eksisterende radiatorer. Den forespurgte autoriserede VVS installatør har anslået, at dette vil medføre en udgift på ca. 20.000.

Den foreslåede løsning vil være med ledningsfremføring skjult i fodpaneler, hvorfor dette vil kunne gøres uden opbrydning af gulve eller lignende.

Teknisk Udvalg har vurderet , at en udgift på ca. kr. 20.000, ikke er unormal til vedligeholdelse på et varmeanlæg i en ejendom der er 45 år gammel.

Du skal således opretholde din opvarmningsform med vandbårent anlæg på ejendommen.

[...]”

Klagen til Energiklagenævnet

[Klager] har for så vidt angår klagen over afslag på dispensation fra el-opvarmningsforbudet anført, at det af [X] Kommune indhentede overslag kun omfatter 4 radiatorer og at ejendommen er udstyret med 8 radiatorer. Desuden har hun anført, at den foreslåede løsning med rørføring i fodpaneler vil medføre,

at fodpanelerne i ejendommen vil være af plastik og blive cirka 13 til 15 centimeter høje og cirka 10 centimeter i bredden.

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 7 af 20

at	der vil være risiko for udvikling af råd og svamp, idet plastikpaneler ikke "ånder",	
at	elledninger i mur vil blive opvarmet med fare for skade,	
at	vandrør med varmegrader på op til 60 grader ikke må placeres i nærheden af elinstallationer	
at	flere af ejendommens køkkenskabe, klædeskabe og døre vil blive ubrugelige,	
at	der i overslaget ikke er taget højde for udgifter til tømrer, murer, ma-ler, gulvlægningsfirma og elektriker.	
at	det vil koste cirka 5.000 kr. at få lavet et overslag hos en sagkyndig, og at det således vil koste cirka 30.000 kr. at få foretaget et overslag over de faktiske reelle omkostninger, idet dette vil involvere vurdering af autoriseret VVS-installatør, tømrer, murer, maler, gulvlægnings-firma og elektriker,	3. april 2007
J.nr.: 21-379
Eksp.nr.: 29849
NSL-EKN
at	hun ved brev af 30. juni 2003 til Energiklagenævnet har gjort gældende, at etablering af anden opvarmningsform end el vil medføre en udgift på cirka kr. 400.000.	Side 8 af 20

For så vidt angår klagen over [X] Kommunes behandling af anmodning om aktindsigt forstår nævnet klagen således, at [klager] klager over, at kommunen ikke har givet hende aktindsigt i dokumenter vedrørende ejendommens bygningssag og varmeforsyningssag.

Udtalelse fra [X] Kommune

Energiklagenævnet anmodede den 20. juni 2005 [X] Kommune om en udtalelse til sagen. Kommunen har herefter ved brev af 12. november 2005 fremsendt en udtalelse til sagen.

Fra udtalelsen citeres vedrørende klagen over afslag på dispensation fra elopvarmningsforbudet følgende:

"[...]

I samme skrivelse [skrivelse af 15. februar 2005] anføres det, at det anbefales klageren at indhente et tilbud på reparation/udskiftning af det vandbårne anlæg.

Klageren har ikke ønsket at indhente et tilbud, men det er stadig Teknisk Forvaltnings opfattelse, at klageren har pligt til at dokumentere at udgifterne ved reparation/udskiftning af det vandbårne anlæg er forholdsvis store i forhold til en "normal" beboelse til en familie for at der kan meddeles dispensation for elopvarmning, jf. bekendtgørelsen nr. 581 af 22. juni 2000 om tilslutning til kol-lektiv varmeforsyning , §15 stk 1 i bekendtgørelsen.

Teknisk Forvaltning har derfor set sig nødsaget til sagens behandling at indhente et overslag over hvor meget en reparation/udskiftning vil beløbe sig til for en "normal" beboelse.
[...]"

Fra udtalelsen citeres vedrørende klagen over [X] Kommunes afgørelse om aktindsigt følgende:

"[...]

Det er tidligere meddelt klageren ved skrivelse af 15. februar 2005, såfremt det ønskes, kunne bilag vedrørende varmforsyningssagen fremsendes som supplement til de tidligere fremsendte bilag fra byggemappen.

Tilbudet om aktindsigt har i øvrigt under hele sagens forløb været gældende ved en personlig, efter forudgående aftale, eller skriftlig henvendelse til Teknisk Forvaltning.

[...]"

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 9 af 20

[Klager] har ved brev af 5. december 2005 kommenteret [X] Kommunes udtalelse af 12. november 2005.

Retsgrundlaget

1. Retsgrundlaget for elopvarmningsforbud

Fra den dagældende varmforsyningslov (bekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000 af lov om varmforsyning med senere ændringer) citeres:

"[...]

§ 14. Hvis det skønnes nødvendigt til gennemførelse af varmforsyningsplanlægningen, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at nærmere angivne opvarmningssystemer ikke må etableres i eksisterende eller ny bebyggelse inden for et afgrænset geografisk område.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan pålægge kommunalbestyrelsen at træffe bestemmelse efter stk. 1.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan efter forhandling med de kommunale organisationer fastsætte regler om adgangen til at dispensere fra en beslutning efter stk. 1.

[...]"

Tilføjelsen om eksisterende bebyggelse i § 14, stk. 1, blev indføjet ved lov nr. 96 af 9. februar 1994 og trådte i kraft den 1. marts 1994.

Fra den dagældende tilslutningsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 581 af 22. juni 2000 om tilslutning mv. til kollektive varmforsyningsanlæg), som ændret ved bekendtgørelse nr. 1526 af 17. december 2004, citeres:

”[...]

Kapitel 3

Forbud

§ 15. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg:

- 1) bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholds-mæssigt bekostelig,
- 2) bygninger, der er indrettet med solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, komposteringsvarmeanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlægget eller anlæggende tilsammen efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand,
- 3) bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand,
- 4) bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere år-række, og
- 5) bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.

[...]

Dispensation

§ 17. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde efter ansøgning beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt, skal fritages for tilslutning, ligesom der i særlige tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen, jf. § 10.

[...]

§ 19. Hvis kommunalbestyrelsen skønner, at det er nødvendigt til gennemførelse af varmforsyningsplanlægningen efter varmforsyningslovens kapitel 2, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at nærmere angivne opvarmningssystemer ikke må etableres i ny bebyggelse inden for et afgrænset geografisk område.

Stk. 2 I det omfang energiministeren har meddelt pålæg efter lovens § 14, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen samtidig med projektgodkendelsen træffe beslutning om, at de omhandlede

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 10 af 20

op-varmningssystemer ikke må etableres i ny bebyggelse i det på-gældende område.

Stk. 3. Forbud kan ikke nedlægges mod etablering af anlæg, som er nævnt i § 15, punkt 2 og 3. Forbud omfatter ikke bygninger nævnt i § 15, punkt 5.

[...]"

Energistyrelsen har i august 1998 udsendt en vejledning til den dagældende tilslutningsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 196 af 22. marts 1991 om tilslutning m.v. til kollektive varmeforsyningsanlæg). Energistyrelsen har ikke siden 1998 udsendt en ny vejledning til tilslutningsbekendtgørelsen. Hovedparten af bestemmelserne, herunder § 15 og 19, er videreført fra den i 1991 gældende tilslutningsbekendtgørelse (bekendtgørelsen nr. 196 af 22. marts 1991), og vejledningen kan derfor for så vidt angår disse bestemmelser fortsat anvendes.

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 11 af 20

Fra vejledningen citeres:

"[...]

9. Bebyggelse, der ikke kan kræves tilsluttet, § 12

[...]

§ 12, stk. 1, nr. 1

Bygninger der vil være uforholdsmæssigt bekostelige at tilslutte kollektiv forsyning

[...]

For at vurdere, hvad der er uforholdsmæssigt bekosteligt, kan kommunalbestyrelsen benytte en sammenligning med, hvad det koster at omstille en tilsvarende ejendom med et vandbårent anlæg til kollektiv varmeforsyning.

[...]

Omstilling kan også blive uforholdsmæssig dyr, hvis et centralvarmeanlægs rørføring eller radiatorer må udskiftes i større omfang. Det kan være tilfældet, når et en-strengt centralvarmeanlæg må ombygges til et to-strengt anlæg for at kunne udnytte varmeforsyningsselskabets leverance tilfredsstillende.

[...]

12.2 Undtagelser fra elvarmeforbuddet

Visse kategorier af bygninger er undtaget fra forbuddet. Som hovedregel drejer det sig om bygninger, der ikke kan pålægges tilslutningspligt ifølge § 12. Det gælder fx bygninger, hvor omstillingen til kollektiv varmeforsyning efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekosteligt på grund af nødvendige større installations- eller bygningsmæssige ændringer.

[...]"

2. Retsgrundlaget for dispensation fra elopvarmningsforbud

Fra den dagældende tilslutningsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 581 af 22. juni 2000 om tilslutning mv. til kollektive varmforsyningsanlæg), som ændret ved bekendtgørelse nr. 1526 af 17. december 2004 citeres:

"[...]

§ 19.

...

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning meddele dispensation fra et forbud."

[...]"

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 12 af 20

Fra ovennævnte vejledning til den dagældende tilslutningsbekendtgørelse fremgår om dispensationsbestemmelsen:

"[...]

12.3 Dispensation fra elvarmeforbudet.

Der kan gives dispensation fra et forbud efter ansøgning. Det kan fx blive relevant, hvis et lavenergihus ønskes opført i områder, der er fuldt udbyggede med kollektiv varmforsyning. Det vil også være muligt at give dispensation i andre særlige tilfælde, fx ved for-søgs- og demonstrationsbyggeri."

Bygninger, der påregnes nedrevet indenfor en kortere årrække, herunder de såkaldte "flygtningelandsbyer", der er projekteret til at blive fjernet og genopført andetsteds, vil normalt være undtaget fra forbudet.

[...]"

Energistyrelsen har i november 1988 udsendt en vejledning til kommunerne i anledning af Energiministerens skrivelse af 30. november 1988 om elopvarmningsforbud. Fra vejledningen citeres:

"[...]

VI. Forbudets indhold og omfang

Forbudet angår alene ny bebyggelse i varmforsyningslovens forstand.

Herved forstås bebyggelse, hvor der i forbindelse med øvrige byggearbejder skal installeres et helt nyt selvstændigt opvarmningsanlæg. Udover opførelse af nye bygninger vil udtrykket "ny

bebyggelse” således kunne omfatte modernisering af særlig omfattende karakter eller ombygning, hvis der i forbindelse hermed etableres et helt nyt opvarmningssystem. Hvis man i forbindelse med ombygning, modernisering eller tilbygning baserer sig på et eksisterende opvarmningssystem, eller væsentlige dele heraf, vil der i varmforsyningslovens forstand ikke være tale om ny bebyggelse.

Forbudet retter sig ligesom den gældende bestemmelse i varmforsyningslovens § 21, stk. 1, jfr. tilslutningsbekendtgørelsens § 15, mod elopvarmningssystemer, der ikke eller kun vanskeligt vil kunne tilsluttes et kollektivt forsyningssystem. Forbudet omfatter således alene installation af direkte elopvarmning og f.eks. ikke elpatroner i et vandbårent centralvarmesystem eller eldrevne varmepumper. På samme måde er forbudet alene rettet mod installation af elopvarmning som bebyggelsens primære varmekilde. Forbudet hindrer således ikke opsætning af elradiatorer som supplerende varmekilde.

For forbudet gælder de samme undtagelse og dispensationsbeføjelser som efter de hidtil gældende regler.

Bygninger, der ikke er beregnet til at være jævnlige, konstant opvarmet i fyringssæsonen, omfattes ikke af forbudet. Som eksempel kan nævnes sommerhuse og fritidshuse. Visse bygningskategorier med begrænset energiforbrug, som kirker og forsamlingshuse, er ligeledes undtaget fra forbudet, jfr. tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning meddele dispensation fra et nedlagt forbud, jfr. tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 3.

Såfremt det f.eks. vil være uforholdsmæssigt bekosteligt at installere et centralvarmesystem – eksempelvis ved byfornyelsesprojekter eller i fredede ejendommen – kan kommunen således dispensere. Tilsvarende gælder ved forsøgs- og demonstrationsbyggeri.”

For lavenergihuse, beliggende i områder udlagt til kollektiv forsyning vil den hidtidige dispensationspraksis blive opretholdt. I bedømmelsen må der tages hensyn til såvel den energibesparelse, disse hustyper er udtryk for som til de bestræbelser, der er for at fremme og øge tilslutningen til de kollektive varmforsy-

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 13 af 20

ningssystemer. I den forbindelse må der foretages en vis overordnet vurdering af muligheden for, at en dispensation for en enkelt eller nogle få bebyggelser kan skabe præcedens for en fremtidig udvikling i det pågældende område til betydelig skade for det kollektive varmforsyningssystemes økonomiske grundlag i området.

[...]"

Vejledningen fra november 1988 er siden erstattet af Energiministeriets skrivelse af 6. maj 1994 til samtlige kommunalbestyrelser vedrørende forbud efter varmforsyningsloven mod etablering af el-opvarmning i eksisterende og ny bebyggelse beliggende i kollektive forsyningsområder. Fra Energiministeriets skrivelse af 6. maj 1994 citeres:

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

"[...]

Side 14 af 20

Der er ikke sket nogen ændringer af reglerne vedrørende undtagelser og dispensationer fra forbudet. Kommunalbestyrelsen kan således fortsat efter ansøgning meddele dispensation fra et nedlagt forbud, både for ny og eksisterende bebyggelse.

Undtaget vil således være bygninger, som ikke er beregnet til at være konstant opvarmede i fyringssæsonen, f.eks. visse kulturelle institutioner, klubhuse, sommerhuse og fritidshuse. Det samme gælder visse bygningskategorier med begrænset energiforbrug og ringe talmæssig betydning som f.eks. kirker og forsamlingshuse.

Ligeledes skal det fremhæves, at byggetekniske forhold kan føre til en undtagelse fra forbudet. Det samme vil være tilfældet for bygninger, som påregnes nedrevet inden for en kortere årrække. Disse undtagelser vil være af særlig betydning for byfornyelser.

Der vil endvidere være adgang til at dispensere fra forbudet i andre særlige tilfælde, f.eks. for forsøgs- og demonstrationsbyggeri.
[...]"

I tidsskriftet "Fjernvarmen", nr. 4, 2000, anfører Kamma Eilschou Holm Jonassen i artiklen "Forbud mod elopvarmning" om dispensationsadgangen:

"[...]

Der kan gives dispensation fra et forbud efter ansøgning. Som eksempel på et tilfælde, hvor en dispensation kan være hensigtsmæssigt, nævner Energistyrelsens Vejledning fra 1988, hvis et lavenergihus ønskes opført i områder, der er fuldt udbyg-

gede med kollektiv varmforsyning. Herudover er det muligt at give dispensation i andre særlige tilfælde, for eksempel ved forsøgs- og demonstrationsbyggeri.

...

Bygninger, der påregnes nedrevet indenfor en kortere årrække, herunder de såkaldte flygtninge landsbyer, der er projekteret til at blive fjernet og genopført andetsteds, behøver ifølge vejledningen ikke dispensation, da disse normalt vil være undtaget fra forbudet.

[...]"

Fra Energiministeriets skrivelse af 6. maj 1994 til samtlige kommunalbestyrelser vedrørende forbud efter varmforsyningsloven mod etablering af el-opvarmning i eksisterende og ny bebyggelse beliggende i kollektive forsynings-områder citeres:

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 15 af 20

"[...]

Der er ikke sket nogen ændringer af reglerne vedrørende undtagelser og dispensationer fra forbudet. Kommunalbestyrelsen kan således fortsat efter ansøgning meddele dispensation fra et nedlagt forbud, både for ny og eksisterende bebyggelse.

Undtaget vil således være bygninger, som ikke er beregnet til at være konstant opvarmede i fyringssæsonen, f.eks. visse kulturelle institutioner, klubhuse, sommerhuse og fritidshuse. Det samme gælder visse bygningskategorier med begrænset energiforbrug og ringe talmæssig betydning som f.eks. kirker og forsamlingshuse.

Ligeledes skal det fremhæves, at byggetekniske forhold kan føre til en undtagelse fra forbudet. Det samme vil være tilfældet for bygninger, som påregnes nedrevet inden for en kortere årrække. Disse undtagelser vil være af særlig betydning for byfornyelser.

Der vil endvidere være adgang til at dispensere fra forbudet i andre særlige tilfælde, f.eks. for forsøgs- og demonstrationsbyggeri.
[...]"

I "Varmeforsyningsloven med kommentarer" af Klavs V. Gravesen, 2004, s. 290, fremgår om dispensationsadgangen:

"[...]

Der kan i medfør af skrivelsen [Energiministeriets skrivelse af 6. maj 1994] gives dispensation fra et forbud efter ansøgning. Det kan for eksempel blive relevant, hvis et lavenergihus ønskes op-ført i et område, der er fuldt udbygget med kollektiv varmforsyning. Det vil efter skrivelsen også være muligt at give dispensation i andre særlige tilfælde, for eksempel ved forsøgs- og demonstrati-onsbyggeri.

Ligeledes fremgår det af skrivelsen, at bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække, herunder de såkaldte ”flygtningelandsbyer”, der er projekteret til at blive fjernet og gen-opført andetsteds, normalt vil være undtaget fra forbudet. [...]”

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

I forbindelse med at Energiklagenævnet behandlede [klager]s klage over [X] Kommunes oprindelige afgørelse i sagen, har nævnet i afgørelse af 21. juli 2004 (j.nr. X) udtalt, at en kommune har vide rammer med hensyn til hvilke forhold, der kan indgå i afgørelsen om dispensation efter den dagældende tilslutningsbekendtgørelses § 19, stk. 4, og med hvilken vægt disse forhold kan indgå.

Side 16 af 20

Energiklagenævnet har desuden i to sager (Energiklagenævnets afgørelse af 28. september 2006 (j.nr. 21-456) samt afgørelse af 3. december 2003 (j.nr. 21-82)) om dispensation for tilslutningspligt i medfør af den dagældende tilslutningsbekendtgørelses § 17, stk. 1, udtalt, at de tilfælde, der efter denne bestemmelse kan anses for ”særlige”, og derfor kan berettige til dispensation for en tilslutningspligt, ikke er nærmere definerede eller begrænsede. Der vil således kunne dispenseres under hensyn til såvel varmforsyningsmæssige som andre grunde, herunder personlige forhold hos ansøgeren.

3. Retsgrundlaget vedrørende oplysning af sagen

Det påhviler som udgangspunkt forvaltningsmyndigheden selv at sørge for, at de oplysninger, der er nødvendige til brug for sagens afgørelse, bliver fremskaffet.

I sager, der rejses på partens initiativ, f.eks. ansøgningssager, har parten dog en særlig tilskyndelse til at bidrage til sagens oplysning. Hvis parten ikke på anmodning medvirker til sagens oplysning, kan sagen afgøres på det foreliggende grundlag. Der indtræder en processuel skadevirkning.

Det er dog en forudsætning for, at processuel skadevirkning indtræder, at forvaltningsmyndigheden har præciseret, hvilke oplysninger, der ønskes, og hvordan oplysningerne kan fremskaffes. Endvidere bør myndigheden vejlede parten om, at manglende medvirken kan medføre, at sagen må afgøres på det foreliggende grundlag, hvilket kan betyde, at ansøgningen ikke kan imø-

de-kommes. Det er herudover antaget, at en part ikke uden særlig hjemmel kan mødes med processuel skadevirkning overfor oplysninger, som det vil være særligt belastende, besværligt eller omkostningskrævende for parten at skaffe.

4. Retsgrundlaget vedrørende aktindsigt og notatpligt

Fra forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985 med senere ændringer) citeres:

”[...]

Kapitel 4

Partens aktindsigt

Retten til aktindsigt

§ 9. Den, der er part i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, kan forlange at blive gjort bekendt med sagens dokumenter. Begæringen skal angive den sag, hvis dokumenter den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med.

[...]

Afgørelse af sager om aktindsigt

§ 16. Afgørelsen af, om og i hvilken form en begæring om aktindsigt skal imødekommes, træffes af den myndighed, der i øvrigt har afgørelsen af den pågældende sag.

[...]

Stk. 4. Afgørelser om aktindsigtsspørgsmål kan påklages særskilt til den myndighed, som er klageinstans i forhold til afgørelsen af den sag, begæringen om aktindsigt vedrører.

[...]”

Fra offentlighedsloven (lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen med senere ændringer) citeres:

”[...]

Notatpligt m.v.

§ 6. I sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, skal en myndighed, der mundtligt modtager oplysninger vedrørende en sags faktiske omstændigheder, der er af betydning for sagens afgørelse, eller som på anden måde er bekendt med sådanne oplysninger, gøre notat om indholdet af oplysningerne. Det gælder dog ikke, såfremt oplysningerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

[...]”

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 17 af 20

Energiklagenævnets bemærkninger

Spørgsmålet om aktindsigt

Energiklagenævnet lægger til grund, at [klager] har anmodet [X] Kommune om aktindsigt i ejendommens bygningssagsmappe, og at hun har anmodet om kopi af tegninger vedrørende ejendommen, herunder bygningerne samt ejendommens installationer (stikledninger til vand og el m.v.) og disses placering. Anmodning herom er fremsat henholdsvis den 24. juli 2003, 26. juli 2004, 11. oktober 2004 og 25. november 2004.

[X] Kommune imødekom anmodningerne om aktindsigt henholdsvis den 22. december 2003, 6. oktober 2004, 12. november 2004 og 15. februar 2005. Nævnet lægger endvidere til grund, at [klager] ved fremmøde hos kommunen har kunnet efterse kommunens sagsarkiv.

Nævnet finder, at det var berettiget, at [X] Kommune oplyste [klager] om, at hun kunne få aktindsigt i ejendommens varmforsyningssag, såfremt hun anmodede herom, og at kommunen da ville fremsende denne sags akter til hende.

Nævnet finder ikke grundlag for at antage, at [X] Kommune ikke har givet [klager] aktindsigt i alle de akter, attester, tegninger m.v. vedrørende ejendommens bygningssag, som kommunen var i besiddelse af.

Det af [klager] anførte kan ikke føre til et andet resultat.

Derfor stadfæstes [X] Kommunes afgørelser af 22. december 2003, 6. oktober 2004, 12. november 2004 og 15. februar 2005 om aktindsigt.

Spørgsmålet om dispensation fra elopvarmningsforbudet

Energiklagenævnet lægger til grund, at [X] Kommune tidligere har meddelt [klager] et behørigt forbud mod elopvarmning.

I Energistyrelsens vejledning til blandt andet dispensationsbestemmelsen for elopvarmningsforbudet samt i den foreliggende litteratur er det antaget, at der kan meddeles dispensation på baggrund af bygningsmæssige forhold og vær-dispildslignende betragtninger. Det drejer sig for eksempel om forsøgs- og de-monstrationsbyggeri, lavenergihuse og bygninger, der påregnes nedrevet indenfor en kortere årrække, herunder de såkaldte "flygtningelandsbyer", der er projekteret til at blive fjernet og genopført andetsteds.

Nævnet finder, at hjemmelsbestemmelsen til dispensation for elopvarmningsforbudet i den dagældende tilslutningsbekendtgørelse § 19, stk. 4, herudover må fortolkes således, at kommunen blandt andet kan lægge vægt på ansøgerens personlige og økonomiske forhold, herunder om elopvarmningsforbudet vil bringe ansøgeren i en urimelig økonomisk situation. Kommunen er således berettiget til at hense til, om tilslutning til et kollektivt varmforsy-

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 18 af 20

sy-ningsanlæg vil være uforholdsmæssigt bekosteligt for [klager], da tilslutning angiveligt kræver, at hendes eksisterende centralvarmeanlæg skal reparerer. Nævnet bemærker i den forbindelse, at en dispensation kan gøres personlig og således bortfalder, såfremt ejendommen overdrages til anden ejer.

Denne fortolkning støttes af fortolkningen af den lignende dispensationsbestemmelse i den dagældende tilslutningsbekendtgørelses § 17, stk. 1, hvor der kan tages hensyn til ansøgerens personlige og økonomiske forhold.

[X] Kommune ses ikke at have undersøgt, i hvilket omfang [klager]s eksisterende varmeinstallation skal reparerer. Det er derfor usikkert, hvilke omkostninger der i givet fald vil være forbundet med en eventuel reparation. Kommunen har heller ikke foretaget en konkret vurdering af om det i forhold til [klager]s indtægts- og formueforhold vil være uforholdsmæssigt bekosteligt for [klager] at anvende det af kommunen selv oplyste beløb på cirka 20.000 kr. på at få repareret varmeinstallationen, og om hun derved vil blive bragt i en uri-melig økonomisk situation. Denne vurdering kan som anført blive afgørende for, om der kan meddeles dispensation på grund af de økonomiske forhold.

På det grundlag finder Energiklagenævnet det rigtigst, at sagen hjemvises til fornyet behandling i [X] Kommune (nu [X] Kommune) med henblik på, at ovennævnte forhold oplyses, og at kommunen herefter som 1. instans på ny tager stilling til grundlaget for dispensation.

Energiklagenævnets afgørelse

[X] Kommunes afgørelse af 26. april 2005 ophæves og hjemvises til fornyet behandling i [X] Kommune.

[X] Kommunes afgørelser af 22. december 2003, 6. oktober 2004, 12. november 2004 og 15. februar 2005 vedrørende aktindsigt stadfæstes.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 26. marts 2007.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenævnet i henhold til § 26 i lov om varmeforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer samt lov om forvaltning § 16, stk. 4.

Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om varmeforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt pågældende

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

Side 19 af 20

sag-søger. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. lov om varmeforsyning § 26, stk. 4.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

3. april 2007

J.nr.: 21-379

Eksp.nr.: 29849

NSL-EKN

P. N. V.

Side 20 af 20

Poul K. Egan
Nævnshormand

Nina Schultz-Lorentzen
Fuldmægtig